

4.9.2013

Liikenne ja viestintäministeriö
Kirjaamo

Viite Lausuntopyyntö LVM/1193/07/2013; Lausuntopyyntö Laajakaista kaikille 2015
–hankkeen toisen väliarvioinnin keskustelumuistiosta

**PUDASJÄRVEN KAUPUNGIN LAUSUNTO LAAJAKAISTA KAIKILLE 2015- HANKKEEN TOISEN
VÄLIARVIOINNIN KESKUSTELUMUISTIOSTA**

Pudasjärven kaupunki ja Taivalkosken kunta omistavat yhdessä Kairan Kuitu Verkko-osuuskunnan, jonka tehtävänä on rakentaa laajakaista verkot molempien kuntien alueille. Pudasjärven alueen runkoverkon rakentamista koskeva tukihakemus jätettiin Viestintävirastolle 5.6.2012 ja Taivalkosken kunnan hakemus 18.3.2013. Hakemusten jättämisaikakohdasta johtuen Viestintäviraston tukipäätösehdot poikkeavat toisistaan. Molempien kuntien alueilla rakentaminen alkaa keväällä 2014. Molemmissa kunnissa perustettiin keväällä 2013 kyläverkkoyhtiöt, joiden tehtävänä on rakentaa kyläverkot Pudasjärvellä ja Taivalkoskella. Kyläverkkoyhtiöt ovat saaneet omat avustuspäätökset ELY-keskuksen maaseuturahastolta.

Pudasjärven kaupungin ja Kairan kuitu Verkko-osuuskunnan lausunto perustuu näkemyksiin ja kokemuksiin tukipäätöksen hakemisesta ja siihen liittyvistä valmisteluvaiheen tehtävistä.

Lausuntonaan Pudasjärven kaupunki ja Kairan Kuitu Verkko-osuuskunta esittävät seuraavaa:

1. Harvaan asutuilla alueilla merkittävä osa laajakaista liittymistä sijaitsee yli kahden kilometrin päässä runkoverkosta. Tästä seuraa se, että Kyläverkkoyhtiöille jää merkittävän laaja alue rakennettavaksi. ELY-keskusten rahoituksen epävarmuus lisää taloudellista riskiä laajakaistahankkeen kokonaisuuden toteuttamiselle. Pudasjärven ja Taivalkosken osalta saadut ELY-keskusten avustukset koskevat ensimmäisen vaiheen rakentamista, joka kattaa on noin 30 % koko alueesta. Jotta Laajakaista Kaikille-hankkeen tavoitteet toteutuvat kansalaisten kannalta tasavertaisesti ja että rakentamisen nettokustannukset voidaan arvioida oikein, tulisi koko verkkohankkeen rakentamiskustannukset olla kokonaisuudessaan tiedossa. Paras ratkaisu olisi, jos tuen myöntäjä olisi yksi organisaatio.
2. Hankkeen toteuttajaorganisaatioiden, jotka harvaan asutuilla alueilla on

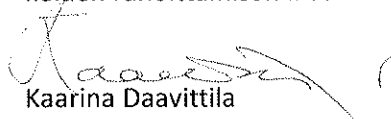

4.9.2013

tehtävää varten perustettu, on lähes ylivoimaisen vaikeaa saada hankkeen kokonaisrahoitus varmistettua. Esteeksi nousee se, että kuntien antama vakuus lainapääomalle voi olla enintään 80 %. Laajakaistahanketta varten perustetuilla yhtiöillä ei ole olemassa aikaisemman liiketoiminnan antamaa taloudellista varallisuutta (vakuuksia) tai taloudellista kantokykyä, joka johtaa todella vaikeisiin rahoitusongelmiin.

3. Viestintäviraston päätöksiin tukikelpoisista ja tukikelvottomista alueista tulisi nopeasti saada sellainen tarkennus, joka vastaa todellista tilannetta rakennettavalla alueella. Nyt voimassa olevat linjaukset eivät ole johdonmukaisia eivätkä vastaa todellisia tilanteita. Tämän vuoksi tuen ulkopuolelle rajoittuu alueita, jotka paikallisesti katsottuna selvästi täyttävät tuetun alueen ehdot, mutta jotka Viestintäviraston tulkinnan mukaan eivät ole tukikelpoisia. Tuen hakemisvaiheessa hakijalla ei ole käsitystä siitä, millaiseen ratkaisuun Viestintävirasto tulee ns tukikelpoisista tai tukikelvottomista alueista. Lopputulos saattaa poiketa merkittävästi tukihakemuksessa esitettyihin kustannuksiin nähden. Ennustettavuuden parantamiseksi ohjeistusta tulisi selkeyttää.
4. Harvaan asutuilla alueilla sijaitsee merkittävä määrä vapaa-ajanasuntoja, joiden varustelutaso ja käyttötapa vastaavat hyvin toisen vakituisen asunnon kriteerejä. Näissä kohteissa asuu työikäistä, työssäkäyvää ja etätöitä tekeviä ihmisiä, joille laajakaistayhteys on välttämätöntä. Samalla hyvät yhteydet lisäävät etätöitä ja tuovat alueille siellä kipeästi kaivattua elinvoimaa. Monien kylien infrastruktuuri ja palvelut ovat ratkaisevasti riippuvaisia näistä ns kakkosasuntojen käyttäjistä. Tästä syystä vapaa-ajanasunnot tulisi olla tuen piiriin kuuluvia.

Pudasjärven kaupunki ja Kairan Kuitu Verkko-osuuskunta toteavat, että ilman tukirahoitusta laajakaistahanketta ei olisi mitään mahdollisuutta toteuttaa. Nykyisellä tukirakenteella sen toteuttaminen on mahdollista, mutta kunnille taloudellisesti erittäin raskasta. Pitkät etäisyydet ja harva asutus tuovat lisäkustannuksia, joita olisi hyvä tarkastella esimerkiksi väestöpohjaan verrattuna. Tällöin niiden taloudellinen kuorma kunnille, joiden vastuulle hankkeet pitkälti jäävät, on todella suuri. Pudasjärven ja Taivalkosken hankkeiden taloudellinen kuorma väestöpohjaan verrattuna vastaisi esimerkiksi 200.000 hengen kaupungissa yli 200 miljoonan euron hanketta. Lisäksi harvaan asuttujen alueiden ihmisten ja yritysten tulotaso on tilastojen mukaan kaupunkiseutuja alhaisempi, joten todellinen taloudellinen kuorma on suhteellisesti vieläkin suurempi. Tämän vuoksi hankkeiden rahoittamisen instrumentteja tulee edelleen tarkistaa.

Kaarina Daavittila
kaupunginjohtaja

